

## Rundskriv 2023-16

Dato: 06.03.2023

Erstatter rundskriv: 2022-40

# Kommentar til regelverk - Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag

## Innhold

<b>Innledning</b> .....	<b>4</b>
<b>Forskriftsendringer siden forrige driftsår</b> .....	<b>4</b>
§ 4 – Særlig om reintall .....	4
§ 8 – Særskilt driftstilskudd til kvinner .....	4
§ 9 – Etableringstilskudd .....	4
§ 10 – Produksjonspremie .....	4
§ 12 – Simleslaktetilskudd .....	5
§ 13 – Ektefelle-/samboertillegg .....	5
<b>§ 1. Formål</b> .....	<b>5</b>
§ 1    5	
Kommentarer til formål .....	5
<b>§ 2. Periode for tilskuddsberegning</b> .....	<b>6</b>
§ 2    6	
Kommentarer til periode for tilskuddsberegning .....	6
<b>§ 3. Generelle vilkår for tilskudd</b> .....	<b>6</b>
§ 3    6	
Kommentarer til generelle vilkår for tilskudd .....	7
<b>§ 4. Særskilt om reintall</b> .....	<b>10</b>
§ 4    10	
Kommentarer til særskilt om reintall .....	10
<b>§ 5. Utmåling av tilskudd</b> .....	<b>14</b>
§ 5    14	
Kommentarer til utmåling .....	15

<b>§ 6. Krav til søknaden.....</b>	<b>15</b>
§ 6    15	
Kommentarer til krav til søknaden .....	16
<b>§ 7. Særskilt driftstilskudd til ungdom.....</b>	<b>17</b>
§ 7    17	
Kommentarer til særskilt driftstilskudd til ungdom .....	17
<b>§ 8. Særskilt driftstilskudd til kvinner .....</b>	<b>17</b>
§ 8    17	
Kommentarer til særskilt driftstilskudd til kvinner .....	18
<b>§ 9. Etableringstilskudd.....</b>	<b>18</b>
§ 9    18	
Kommentarer til etableringstilskudd.....	18
<b>§ 10. Produksjonspremie .....</b>	<b>19</b>
§ 10  19	
Kommentarer til produksjonspremie .....	20
<b>§ 11. Kalveslaktetilskudd .....</b>	<b>22</b>
§ 11  22	
Kommentarer til kalveslaktetilskudd.....	22
<b>§ 12. Simleslaktetilskudd.....</b>	<b>23</b>
§ 12  23	
Kommentarer til simleslaktetilskudd .....	24
<b>§ 13. Ektefelle-/samboertillegg .....</b>	<b>24</b>
§ 13  24	
Kommentarer til ektefelle-/samboertillegg .....	24
<b>§ 14. Opplysningsplikt og kontroll .....</b>	<b>26</b>
§ 14  26	
Kommentarer til opplysningsplikt og kontroll.....	27
<b>§ 15. Retting av feilutbetalinger .....</b>	<b>27</b>
§ 15  27	
Kommentarer til retting av feilutbetalinger .....	27
<b>§ 16. Avkortning mv.....</b>	<b>28</b>
§ 16  28	
Kommentarer til bestemmelsen.....	28
<b>§ 17. Innkreving av tilbakebetalings- og avkortingsbeløp.....</b>	<b>30</b>
§ 17  30	
Kommentarer til innkreving av tilbakebetalings- eller avkortingsbeløp.....	30
<b>§ 18. Adminstrasjon, klage og dispensasjon .....</b>	<b>31</b>
§ 18  31	
Kommentarer til administrasjon, klage og dispensasjon.....	32

<b>§ 19. Ikraftredelse .....</b>	<b>33</b>
§ 19 33	
Kommentarer til bestemmelsen.....	33

## **Innledning**

Ordningen med tilskudd til siidaandeler og reinlag er regulert i [forskrift av 20. juni 2019 om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#).

Forskriften er fastsatt med hjemmel i [reindrifftsavtalen](#).

Kommentarene her er gitt til forskriften etter endringer som følge av reindrifftsavtalen inngått for driftsåret 2022/2023, gjeldende fra 1. juli 2022 til 30. juni 2023. Den gjelder for søknad om tilskuddet med frist 31. mai 2023.

## **Forskriftsendringer siden forrige driftsår**

### **§ 4 – Særlig om reintall**

Ordet «distrikt» er erstattet med ordet «siida». Bakgrunnen for endringen er at det er mest hensiktsmessig å bruke samme terminologi som i reindrifftsloven (reinl.) § 60, som denne forskriftens § 4 henviser til.

### **§ 8 – Særskilt driftstilskudd til kvinner**

Ordningen er utvidet til også å gjelde kvinner som har vært lærling året før hun overtok siidaandelen. Dette på bakgrunn av at det var vanskelig for kvinner som var reindrifftslærling året før hun tok over siidaandelen, å oppfylle vilkåret om å ha hatt reindrift som hovednæring.

Det er også kommet unntak fra kravet om reindrift som hovednæring i nytt andre punktum i andre ledd. Unntaket gjelder for kvinner som har vært lærling året før overtakelse av siidaandelen og hvor minst 50 prosent av hennes lønnsinntekt stammer fra arbeidet som lærling dette året.

### **§ 9 – Etableringstilskudd**

Satsene for etableringstilskudd er økt. Satsene er endret fra inntil 80 000 kroner til inntil 120 000 kroner for det første året etter overdragelsen, og fra inntil 65 000 kroner til inntil 100 000 kroner per år de to neste årene.

### **§ 10 – Produksjonspremie**

Satsene for produksjonspremie er nedjustert. Satsen er nå 38 prosent av beregningsgrunnlaget.

Det er også kommet et nytt andre ledd som fastslår at produksjonspremien for øvrige reineiere i siidaandelen beregnes av alle dokumenterte salgsinntekter. Salg av livdyr og frakt- og slaktekostnader inngår ikke som grunnlag for beregningen av produksjonspremien.

## § 12 – Simleslaktetilskudd

Det er opprettet et nytt tilskudd for simleslakt, hvor det innvilges tilskudd for slakt av simler som er over to år. Tilskuddsordningen gjelder kun for tilskuddsåret 2022/2023.

## § 13 – Ektefelle-/samboertillegg

Tidligere § 12 er nå blitt § 13. Inntektsgrensen for ektefelle- og samboertillegg er økt fra 200 000 kroner til 250 000 kroner.

## § 1. Formål

### § 1

Tilskudd til siidaandeler og reinlag skal bidra til å fremme en bærekraftig reindrift, kvalitet og produktivitet samt heve inntekten i næringen.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

### Kommentarer til formål

Det overordnede målet med tilskudd til siidaandeler og reinlag er å fremme en bærekraftig reindrift. Dette er også formålet med reindriftsloven (reincl.) og hovedmålsetting i Meld. St. 32 (2016-2017) «Reindrift – Lang tradisjon – unike muligheter» (stortingsmeldingen).

For å oppnå dette målet har reindriftsloven innført en rekke plikter for reindriftsutøvere, reinbeitedistrikter, reinlag og reindriftsmyndigheter. Tilskuddsforskriftens ordninger skal motivere reindriftnæringen og andre aktører til å overholde pliktene i reindriftsloven og oppnå de overordnede målene. Bruk av de enkelte bestemmelsene i tilskuddsforskriften bør derfor ses i sammenheng med reincl. § 1. Dette gjelder for eksempel vurdering av søknader om dispensasjon.

Siden ikrafttreddelsen av reindriftsloven av 2007 har de reindriftpolitiske målene blitt noe endret. Gjeldende reindriftpolitiske mål som kommer frem av Hurdalsplattformen, er:

- Fortsette å anerkjenne reindriften som en viktig kulturnæring som er familiebasert og bygger på et unikt levesett
- Utvikle reindriften med et tredelt mål om økologisk, økonomisk og kulturell bærekraft
- Gjennomføre en helhetlig revidering av reindriftsloven

- Tilrettelegge for økt verdiskapning av kjøtt og biprodukter og øke satsingen på kulturformidling og reindriftsbasert turisme

Videre er det et mål med tilskuddsordningene å fremme kvalitet og produktivitet, samt heve inntekten i næringen.

## § 2. Periode for tilskuddsberegning

### § 2

Perioden for tilskuddsberegning etter denne forskriften (tilskuddsåret) er reindriftsåret, som løper fra 1. april til og med 31. mars, med mindre noe annet følger av de enkelte bestemmelsene.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

### Kommentarer til periode for tilskuddsberegning

Med periode for tilskuddsberegning menes den perioden grunnlaget for beregning av tilskudd skal være opparbeidet.

I følgende tilfeller gjelder andre perioder enn reindriftsåret:

- Perioden for minsteinntekt, som er siste kalenderår, jf. § 3 nr.2
- Siidaens reintall, som er per 31.mars i tilskuddsåret, jf. § 4 første ledd
- Særskilt driftstilskudd til ungdom, som er per 1.januar i driftsåret, jf. § 7
- Produksjonspremie, som er siste kalenderår, jf. § 10 første og andre ledd
- Kalveslaktetilskudd, som er 15.august til 31.mars i reindriftsåret, jf. § 11 andre ledd
- Simleslaktetilskudd, som er 15.august 2022 til 31.mars 2023 i reindriftsåret, jf. § 12 andre ledd
- Ektefelle-/samboertillegg, som er siste periode for ligningsoppgjør, jf. § 13 andre ledd.

## § 3. Generelle vilkår for tilskudd

### § 3

Tilskudd etter denne forskriften kan innvilges til reinlag eller leder av siidaandel dersom:

1. Reinlaget eller leder av siidaandel har levert melding om reindrift for tilskuddsåret, og

2. reinlaget eller leder av siidaandel har hatt en avgiftspliktig salgsinntekt fra salg av kjøtt fra rein i eget merke på minimum 50 000 kroner eksklusiv merverdiavgift det siste kalenderåret. Inntekter fra rein som er slaktet eller omsatt utenfor Norge regnes ikke som avgiftspliktig salgsinntekt etter denne forskriften, med mindre reinen omfattes av ordningen for utenlands bearbeiding, og
3. leder av siidaandelen ikke mottar alderspensjon etter folketrygdens regler i driftsåret søknaden gjelder. I felles siidaandel eller siidaandel som mottar ektefelle-/samboertillegg etter § 13, kan likevel eldste ektefelle eller samboer motta alderspensjon.

Sideordnede rekrutteringsandeler kan ikke innvilges tilskudd etter denne forskriften.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

## **Kommentarer til generelle vilkår for tilskudd**

### **Første ledd nr. 1: Søker må levere melding om reindrift**

I melding om reindrift (MOR) gis det opplysninger om forhold som er av betydning for vurderingen av om de reindriftspolitiske målene nås, om hvem som kan få tilskuddet og hvordan tilskuddsbeløpet skal fastsettes. Statsforvalteren kontrollerer opplysningene i melding om reindrift opp mot vilkårene i forskriften om blant annet reintall og næringsdrift.

Både reinlag og siidaandelsleder må av denne grunn ha levert melding om reindrift før søknad om tilskudd kan behandles.

### **Første ledd nr. 2: Krav til salgsinntekt**

#### **Salgsinntekten må være avgiftspliktig**

For å få tilskudd etter forskriften må søker ha hatt en avgiftspliktig salgsinntekt.

Med «avgiftspliktig salgsinntekt» menes omsetning som er avgiftspliktig etter merverdiavgiftsloven. Både levering av vare mot penger, og levering av vare mot vare (byttehandel), regnes som avgiftspliktig omsetning etter merverdiavgiftsloven. Forskriften stiller ikke krav om at merverdiavgift faktisk er betalt.

Omsetning (avgiftspliktig salgsinntekt) er definert i merverdiavgiftsloven § 1-3 første ledd bokstav a som «levering av varer og tjenester mot vederlag».

Det er levering mot krav på vederlag som innebærer omsetning. Et forskudd på senere levering er ikke omsetning. Ensidig levering uten krav på vederlag, er heller ikke omsetning. Bytte av varer og tjenester regnes imidlertid som omsetning, jf. merverdiavgiftsloven § 4-3.

Det er kun salg/omsetning av reinkjøtt som skal tas med i beregningen av salgsinntekt etter § 3. Andre salgsinntekter kan imidlertid inngå i beregningsgrunnlaget etter § 10.

Salg/omsetning av kjøtt omfatter alle inntekter fra salg av kjøtt, uavhengig av hvem som er kjøper. Salg til slakteri, salg til privatpersoner og salg til andre skal tas med i beregningsgrunnlaget etter denne bestemmelsen.

Verdien av uttak av reinkjøtt til eget bruk regnes ikke som inntekt/omsetning, og skal derfor ikke tas med i beregningen av avgiftspliktig inntekt etter denne forskriften.

Statsforvalter kan be om dokumentasjon på salgsinntekten når de finner det nødvendig for å vurdere om søker har rett på tilskuddet. Slik dokumentasjon kan være salgsbilag som viser hvilket produkt som er solgt/omsatt, salgssummen, og tidspunktet for når varen ble levert og kravet på betalingen oppstod.

#### Den avgiftspliktige salgsinntekten må ha vært minst 50 000 kroner siste kalenderår

Siidaandelsleder/reinlaget må ha solgt reinkjøttet i løpet av kalenderåret før han/hun søker om tilskudd. Det vil si at salg av reinkjøtt og andre produkter av rein må ha skjedd innen 31. desember kalenderåret før det søkes om tilskudd. Betalingen for reinkjøttet - enten dette skjer ved betaling med penger eller ved byttehandel - kan skje året etter.

#### Inntekten må gjelde salg av reinkjøtt

Det er kun inntekter fra salg av reinkjøtt som legges til grunn ved beregning av salgsinntekt etter bestemmelsen. Andre inntekter fra reindriften, som for eksempel biprodukter av rein og duodji (skinn, horn mv.) inngår ikke i beregningsgrunnlaget etter denne bestemmelsen. Slike inntekter kan imidlertid legges til grunn ved beregning av produksjonspremie etter tilskuddsforskriften § 10, så lenge inntektskravet etter § 3 er oppfylt.

#### Reinen må være merket med siidaandelslederens/reinlagets merke

##### For siidaandeler:

I beregningsgrunnlaget for minsteinntekt inngår inntekter fra salg/omsetning av reinkjøtt som er merket med:

- siidaandelslederens eget merke og
- siidaandelsleders barns merke når barnet er under 17 år per 31. desember 2022, og barnets inntekter lignes sammen med foreldrenes.

Hvis ektefeller/samboere har felles siidaandel etter reinl. § 13, er det tilstrekkelig at de samlet har en avgiftspliktig salgsinntekt fra salg av reinkjøtt i egne merker på minimum 50 000 kroner eksklusiv merverdiavgift. For eksempel kan den ene lederen sørge for oppfyllelse av hele kravet, eller inntekter fra begge ledere i sum gir salgsinntekt utover minstekravet.



Hvis siidaandelen er blitt overført i løpet av driftsåret 2022/2023, skal kravet til minsteinntekt oppfylles av den som ledet siidaandelen per 31. mars 2023. Tidspunktet for overføring av siidaandelen til ny leder kommer frem i statsforvalterens vedtak om godkjenning av overføring av siidaandel. Dette betyr at inntekter fra salg av kjøtt fra rein i merket til den tidligere lederen ikke skal være med i beregningsgrunnlaget, uavhengig av når i driftsåret 2022/2023 siidaandelen er blitt overdratt.

#### For reinlag:

Alle utøvere i et reinlag har samme reinmerke. For å få tilskudd må reinlaget som helhet ha hatt inntekt fra salg av kjøtt fra reinlagets merke på minst 50 000 kroner eksklusiv merverdiavgift.

#### Reinen må være slaktet og omsatt i Norge

Det er kun salgsinntekter fra rein som er både slaktet og omsatt i Norge som skal inngå i beregningsgrunnlaget. Unntak fra denne regelen er rein som omfattes av ordningen med utenlands bearbeiding, dvs. at reinkjøttet er gjeninnført etter at det er bearbeidet i utlandet. Reineier må i så fall ha vedtak fra Landbruksdirektoratet på at reinkjøttet er omfattet av denne ordningen.

#### **Første ledd nr. 3: Siidaandelsleder må ikke motta alderspensjon**

Bestemmelsen gjelder kun siidaandelsledere som søker om tilskudd. Medlemmer av reinlaget kan motta alderspensjon uten at dette får betydning for søknadsbehandlingen.

Siidaandelsleder kan ikke få tilskudd etter forskriften hvis han eller hun har mottatt alderspensjon fra NAV eller annet EØS-land mellom 1. april og 31. mars i det reindriftsåret søknaden gjelder for. Dette gjelder både ved helt og delvis uttak av alderspensjon.

Når vilkåret for ektefelle-/samboertilskudd etter § 13 i denne forskriften er oppfylt, kan siidaandelslederne likevel innvilges tilskudd selv om den eldste siidaandelslederen mottar alderspensjon. Tilskudd etter denne forskriften kan ikke innvilges dersom den yngste siidaandelslederen mottar slik pensjon.

Statsforvalteren kan be om dokumentasjon på at alderspensjon ikke mottas når de finner det nødvendig for å vurdere om søker har rett på tilskuddet. Slik dokumentasjon kan være bekreftelse fra NAV.

#### **Andre ledd: Sideordnede rekrutteringsandeler får ikke tilskudd**

Bestemmelsen må ses i sammenheng med beregningen av produksjonspremien i forskriften § 10. Etter denne bestemmelsen inngår inntektene til sideordnede rekrutteringsandeler i siidaandelens samlede inntektsgrunnlag. Sideordnede rekrutteringsandeler anses i denne sammenheng som en del av siidaandelen, mens tilskuddene kan innvilges og utbetales kun til hovedsiidaandelsleder.

## § 4. Særskilt om reintall

### § 4

Det er et vilkår for å motta tilskudd at siidaens reintall per 31. mars i tilskuddsåret er i samsvar med øvre reintall fastsatt i godkjente bruksregler.

Hvis reintallet i siidaen overskrider fastsatt øvre reintall, kan leder av siidaandelen likevel få tilskudd dersom:

- a. Siidaen har utarbeidet en reduksjonsplan etter reinl. § 60 tredje ledd, og siidaandelens reintall er i henhold til denne, eller
- b. Reindrifststyret har vedtatt forholdsmessig reduksjon av reintall etter reinl. § 60 tredje ledd, og siidaandelens reintall er i henhold til dette, eller
- c. statsforvalteren har fastsatt øvre reintall per siidaandel i henhold til reinl. § 60 femte ledd med tilhørende forskrift, og siidaandelens reintall er i henhold til dette, eller
- d. siidaandelene i siidaen har inngått avtale om fordeling av reintall i henhold til reinl. § 60 sjette ledd, og siidaandelens reintall er i henhold til denne avtalen, eller
- e. siidaen har fastsatt øvre reintall per siidaandel i henhold til reinl. § 60 fjerde ledd der summen av siidaandelens reintall ikke overskrider siidaens fastsatte øvre reintall, og siidaandelens reintall er i henhold til dette, eller
- f. siidaandelen ikke omfattes av bokstavene a-e, og ikke har økt sitt reintall fra det reintall som siidaandelen hadde i året før siidaen overskred fastsatt øvre reintall.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

## Kommentarer til særskilt om reintall

### Første ledd: Hovedregel

Bestemmelsen gjelder kun siidaandelsledere som søker om tilskudd. Det stilles ikke krav til reintall for reinlag.

Som hovedregel kan siidaandelene bare innvilges tilskudd når reintallet i siidaen de tilhører er likt eller lavere enn fastsatt øvre reintall for siidaen i godkjente bruksregler per 31. mars 2023. Med «siida» i denne bestemmelsen menes sommersiida, dette vil ofte tilsvare sommerbeitedistriktet.

Hvis reintallet i siidaen er i samsvar med øvre reintall i bruksreglene, vil alle siidaandelene i siidaen få tilskudd så lenge de oppfyller generelle vilkår i forskriftens § 3.

Reintallet i siidaen per 31. mars i søknadsåret blir beregnet på bakgrunn av alle godkjente meldinger om reindrift fra siidaandelene i siidaen. Hovedregelen kan ikke brukes dersom enkelte siidaandeler i siidaen ikke har levert melding om reindrift, eller har levert melding om reindrift som ikke kan godkjennes. Statsforvalteren kan ikke beregne reintallet i siidaen uten å ha godkjent melding om reindrift fra alle siidaandelene i siidaen. I slike tilfeller må siidaandelene oppfylle vilkår i unntakene som er listet opp i forskriftens § 4 andre ledd bokstav a-f for å få tilskudd.

### **Andre ledd: Unntak**

Hvis reintallet i siidaen overskrider det fastsatte øvre reintall i godkjente bruksregler, kan en siidaandel likevel få tilskudd hvis siidaandelen oppfylder vilkår i unntakene i § 4 andre ledd bokstav a-f.

### **Bokstav a – reduksjonsplan**

For at siidaandelen skal få tilskudd etter dette unntaket må følgende vilkår være oppfylt:

- Det må foreligge en godkjent reduksjonsplan etter reinl. § 60 tredje ledd per 31. mars i tilskuddsåret.
- Siidaandelens reintall per 31. mars i tilskuddsåret må være i samsvar med reintall fastsatt for siidaandelen i reduksjonsplanen.

Reduksjonsplanen må være godkjent av statsforvalteren på tidspunktet for søknad om tilskudd.

For å kunne bli godkjent, må reduksjonsplanen oppfylle følgende krav:

- Planen skal inneholde fordeling av reintall per siidaandel for hvert reduksjonsår.
- Sluttallet i reduksjonsplanen skal være i samsvar med øvre reintall i godkjente bruksregler.
- Alle siidaandelsledere i siidaen/distriktet må være enige i reduksjonsplanen. Dette kan dokumenteres enten ved at alle siidaandelsledere underskriver planen, eller ved at protokollen fra årsmøtet viser at alle siidaandelsledere stemte for planen. Det er ikke anledning til å lage reduksjonsplan ved flertallsvedtak. Dette er fastsatt i Høyesteretts dom av 19. desember 2019 (HR-2019-295-A).

Reduksjonen må være påbegynt i tilskuddsåret. Det betyr at for søknader om tilskudd for driftsåret 2022/2023 må første trinn av reduksjon fullføres innen 31. mars 2023. Hvis reduksjonsplanen først løper fra 1. april 2023, kan ikke unntaket i bokstav a brukes.

Bestemmelsen kan bare brukes i den perioden reduksjonsplanen gjelder. Etter at reduksjonen er ferdig, kan ikke sluttallet i reduksjonsplanen brukes for å vurdere siidaandelen etter unntaket (se Høyesteretts dom over). I slike situasjoner skal siidaandelen vurderes etter bokstav f.

Reduksjonsplanen skal være sendt til statsforvalteren innen søknadsfristen for tilskudd til siidaandeler og reinlag, som er 31. mai, jf. § 6.

#### Bokstav b – pålegg om forholdsmessig reduksjon

For at siidaandelen skal få tilskudd etter dette unntaket må følgende vilkår være oppfylt:

- Siidaandelen må ha fått pålegg fra Reindrifststyret etter reinl. § 60 tredje ledd om forholdsmessig reduksjon.
- Siidaandelens reintall per 31. mars i tilskuddsåret må være i samsvar med tallet som er fastsatt for siidaandelen i pålegg om forholdsmessig reduksjon.

Bestemmelsen kan bare legges til grunn i perioden som pålegget gjelder. Etter at pålegg om forholdsmessig reduksjon er oppfylt, vil siidaandelen ikke kunne vurderes etter unntaket i bokstav b. I slike situasjoner skal siidaandelen vurderes etter bokstav f.

#### Bokstav c – vedtak om reintall per siidaandel

For at siidaandelen skal få tilskudd etter dette unntaket må følgende vilkår være oppfylt:

- Siidaandelen må ha fått vedtak fra statsforvalteren etter reinl. § 60 femte ledd om fastsettelse av reintall for siidaandelen.
- Siidaandelens reintall per 31. mars i tilskuddsåret må være i samsvar med tallet fastsatt for siidaandelen i statsforvalterens vedtak.

Vedtak om reintall på siidaandelsnivå etter reinl. § 60 femte ledd er tidsbegrenset og kan maksimalt gjelde for fem år, jf. forskrift om fastsettelse av øvre reintall per siidaandel § 1. Statsforvalteren skal i vedtak om fastsettelse av reintall oppgi hvilken periode reintallet gjelder for.

Bestemmelsen kan bare brukes i perioden som vedtaket gjelder. Etter at perioden i vedtaket er utløpt, vil siidaandelen ikke kunne vurderes etter unntaket i bokstav c. I slike situasjoner skal siidaandelen vurderes etter bokstav f.

#### Bokstav d – intern avtale om fordeling av reintall

For at siidaandelen skal få tilskudd etter dette unntaket må følgende vilkår være oppfylt:

- Siidaandelen må ha fått vedtak fra statsforvalteren etter reinl. § 60 femte ledd om fastsettelse av reintall for siidaandelen.

- Siidaandelen må ha inngått avtale med en eller flere andre siidaandeler i siidaen om annen fordeling av reintall enn i statsforvalterens vedtak.
- Summen av reintall i avtalen må være den samme som summen av siidaandelens reintall i statsforvalterens vedtak om fastsettelse av reintall.
- Siidaandelens reintall per 31. mars i tilskuddsåret må være i samsvar med tallet fastsatt i avtalen for siidaandelen.

To eller flere siidaandeler kan inngå en forpliktende avtale om fordeling av reintall etter denne bestemmelsen. Hvis en siidaandel øker reintallet i henhold til en slik avtale vil siidaandelen fortsatt være berettiget tilskudd.

Forpliktende avtale om fordeling av reintall må være sendt til statsforvalteren innen søknadsfristen for tilskudd til siidaandeler og reinlag, som er 31. mai, jf. § 6.

Avtalen om fordeling av reintall gjelder like lenge som statsforvalterens vedtak om fastsettelse av reintall etter reinl. § 60 femte ledd. Når perioden i statsforvalterens vedtak er utløpt, vil ikke avtalen ha betydning for tilskuddsbehandlingen. Siidaandelen vil da måtte vurderes etter bokstav f.

#### Bokstav e – fastsatt reintall per siidaandel i bruksreglene

For at siidaandelen skal kunne få tilskudd etter dette unntaket må følgende vilkår være oppfylt:

- Siidaen må ha fastsatt øvre reintall per siidaandel i godkjente bruksregler etter reinl. **rein** § 60 fjerde ledd.
- Summen av reintall fastsatt per siidaandel må ikke overstige det totale øvre reintallet for siidaen i bruksreglene.
- Siidaandelens reintall per 31. mars i tilskuddsåret må være i samsvar med reintallet fastsatt for siidaandelen i bruksreglene.

Bestemmelsen omfatter to typer tilfeller:

- Fastsettelse av likt reintall (øvre «tak») for alle siidaandeler i distriktet. Distriktsstyret kan fastsette slik «tak» ved flertallsvedtak.
- Fastsettelse av differensiert reintall. Dette gjøres ved at alle siidaandelsledere blir enige om fordelingen, jf. Høyesteretts dom av 19. desember 2019 (HR-2019-295-A).

Reinl. § 60 fjerde ledd er ikke en bestemmelse om reduksjon av reintall, men om fastsettelse av bestemt reintall per siidaandel. Dette reintallet gjelder helt til det blir fastsatt et nytt reintall for siidaandelen i bruksreglene, eller distriktsstyret bestemmer at det ikke lenger skal være fastsatt reintall per siidaandel.

### Bokstav f – andre tilfeller

For at siidaandelen skal få tilskudd etter dette unntaket må følgende vilkår være oppfylt:

- Siidaandelen må ikke være omfattet av prosesser nevnt i bokstav a til e.
- Siidaandelen må ikke ha økt sitt reintall fra det reintall som siidaandelen hadde i året før siidaen overskred det fastsatte øvre reintall.

### Vilkår om at siidaandelen ikke må være omfattet av bokstav a til e

For å kunne omfattes av unntaket, må siidaandelen ikke:

- Være omfattet av reduksjonsplan etter reinl. § 60 tredje ledd
- Ha gjeldende pålegg om forholdsmessig reduksjon etter reinl. § 60 tredje ledd
- Ha fått fastsatt reintall per siidaandel etter reinl. § 60 fjerde eller femte ledd

Unntaket gjelder både siidaandeler som ikke har hatt reduksjonsprosess tidligere, og siidaandeler som har hatt en reduksjonsprosess og er ferdig med denne.

### Vilkår om at siidaandelen ikke må ha økt sitt reintall fra det siste året reintallet i siidaen var i tråd med øvre reintall i godkjente bruksregler

For å kunne vurdere dette vilkåret, må statsforvalteren finne ut hvilket driftsår siidaen/distriktet sist hadde et reintall i samsvar med øvre reintall i bruksreglene. Dette kan være flere år tilbake i forhold til tilskuddsåret. Siidaandelens reintall i driftsåret da siidaen/distriktet sist hadde et lovlig reintall sammenlignes med siidaandelens reintall per 31. mars i godkjent melding om reindrift for tilskuddsåret.

## § 5. Utmåling av tilskudd

### § 5

Dersom siidaandelene har fått fastsatt et øvre reintall, og siidaandelen ikke oppfyller vilkårene om reintall i § 4 andre ledd bokstav a-e, kan leder av siidaandelen likevel få tilskudd etter følgende beregning:

- a. ved overskridelser mellom 1 og 10 rein, reduseres tilskuddet med 1000 kroner per rein som overskrider siidaandelens fastsatte reintall,
- b. ved overskridelser mellom 11 og 20 rein, reduseres tilskuddet med 2000 kroner per rein som overskrider siidaandelens fastsatte reintall,
- c. ved overskridelser mellom 21 og 30 rein reduseres tilskuddet med 3000 kroner per rein som overskrider siidaandelens fastsatte reintall.

Dersom siidaandelene ikke har fått fastsatt et øvre reintall, og siidaandelen har økt sitt reintall i strid med § 4 andre ledd bokstav f kan leder av siidaandelen likevel få tilskudd etter følgende beregning:

- a. ved økning mellom 1 og 10 rein, reduseres tilskuddet med 1000 kroner per rein som overskrider det reintall siidaandelen hadde året før siidaen overskred fastsatt øvre reintall,
- b. ved økning mellom 11 og 20 rein, reduseres tilskuddet med 2000 kroner per rein som overskrider det reintall siidaandelen hadde året før siidaen overskred fastsatt øvre reintall,
- c. ved økning mellom 21 og 30 rein reduseres tilskuddet med 3000 kroner per rein som overskrider det reintall siidaandelen hadde året før siidaen overskred fastsatt øvre reintall

Ved overskridelser eller økning av reintallet på mer enn 30 rein kan det ikke innvilges tilskudd.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

## **Kommentarer til utmåling**

Selv om en siidaandel har økt sitt reintall i strid med tilskuddsforskriften § 4, betyr det ikke at siidaandelen alltid vil få avslag på hele tilskuddet. Ved mindre økning av reintall kan siidaandelen få innvilget redusert tilskudd. Hvor mye som reduseres avhenger av hvor stor økningen er.

Reduksjonen beregnes med et fast beløp per rein som overskrider enten siidaandelens fastsatte reintall (hvis siidaandelen omfattes av unntakene i § 4 andre ledd bokstav a-e) eller reintallet siidaandelen hadde året før siidaen/distriktet overskred fastsatt øvre reintall (hvis siidaandelen omfattes av unntaket i § 4 andre ledd bokstav f).

## **§ 6. Krav til søknaden**

### **§ 6**

Reinlag eller leder av siidaandel skal sende søknad om tilskudd på skjema fastsatt av Landbruksdirektoratet. Søknaden skal sendes til statsforvalteren i det reinbeiteområdet siidaandelen eller reinlaget tilhører.

Søker må legge ved den dokumentasjonen som fremgår av søknadsskjemaet. Søker er ansvarlig for at all nødvendig dokumentasjon legges ved søknaden.

Søknad om tilskudd med vedlegg må være levert innen 31. mai.

I særlige tilfeller kan statsforvalteren dispensere fra søknadsfristen.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#)(Lovdata)

## **Kommentarer til krav til søknaden**

### **Første og andre ledd: Søknad skal sendes på skjema fastsatt av Landbruksdirektoratet**

For å kunne behandle en søknad om tilskudd, har statsforvalter behov for opplysninger om siidaandelen eller reinlaget. Hvilke opplysninger dette her, kommer frem av søknadsskjema med vedlegg (LDIR-649 B for siidaandelsledere og LDIR-653 B for reinlag). Disse skjemaene skal derfor benyttes av siidaandelsledere og reinlag som søker om tilskudd. I tillegg til opplysningene i søknaden, vil statsforvalter benytte opplysninger fra melding om reindrift og slakterapporter som slakteriene sender til Landbruksdirektoratet mv. Statsforvalteren kan be søkerne om supplerende opplysninger.

### **Tredje ledd: Søknadsfrist**

Søknadsfristen for tilskudd til siidaandeler og reinlag er 31. mai. Hvis søknaden leveres elektronisk, må den være sendt i Altinn innen klokken 23:59 den 31. mai. Søknader som leveres på papirformat må være poststemplet eller levert til statsforvalteren innen dette tidspunktet.

Fra søknadsåret 2022/2023 bes det ikke om dokumentasjon fra søker i forbindelse med innleveringen av søknaden, unntatt når det er inngått avtale om en annen fordeling av reintallet enn det som er fastsatt av statsforvalteren. Statsforvalter vurderer om det skal innhentes dokumentasjon fra søker, og eventuelt hvilken dokumentasjon som skal innhentes, i forbindelse med søknadsbehandlingen.

Opplysninger om inntekt føres i skjemaet vedlegg til LDIR-649 B for siidaandelsledere og LDIR-653 B for reinlag. Opplysningene er en del av søknadsskjemaet, og må leveres sammen med hovedskjemaet innen fristen.

For at søknaden skal anses som levert innen fristen, bør den også inneholder opplysningene og vedleggene som etterspørres. Vesentlige feil og mangler i utfyllingen kan medføre at søknaden ikke anses som levert innen fristen.

### **Fjerde ledd: Dispensasjon fra søknadsfristen**

Hvis siidaandelen/reinlaget av særlige grunner ikke kan sende søknad innen 31. mai, kan statsforvalteren dispensere fra søknadsfristen.

At noe er «særlige grunner» innebærer som hovedregel at det må være en spesiell og uvanlig situasjon, som avviker fra det normale. Dispensasjonsadgangen er der for å gi en sikkerhetsventil for situasjoner lovgiver ikke så for seg da den aktuelle regelen eller vilkåret ble fastsatt.



Slike situasjoner kan for eksempel være dersom siidaandelsleder eller representant for reinlaget blir alvorlig skadet eller syk, eller ved uforutsette hendelser som ekstremvær, skred, ulykke etc. som påvirker innsending av søknaden.

Om dispensasjon kan innvilges eller ikke baserer seg på en skjønnsmessig vurdering av den konkrete situasjonen.

## **§ 7. Særskilt driftstilskudd til ungdom**

### **§ 7**

Leder av siidaandelen som er under 30 år per 1. januar i driftsåret, kan innvilges driftstilskudd på inntil 40 000 kroner. I felles siidaandel kan likevel eldste ektefelle eller samboer være over 30 år.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

## **Kommentarer til særskilt driftstilskudd til ungdom**

Bestemmelsen gjelder kun for siidaandelsledere. Tilskuddet kan ikke gis til reinlag.

Formålet med særskilt driftstilskudd til ungdom er å støtte unge siidaandelsledere som er under etablering av egen drift.

Tilskuddet kan ikke gis når siidaandelsleder(ne) har fylt 30 år før 1. januar i det reindriftsåret det søkes om tilskudd for.

Til siidaandelsledere i felles siidaandel kan tilskuddet gis selv om den eldste ektefellen eller samboeren er over 30 år, forutsatt at den yngste lederen ikke har fylt 30 år per 1. januar i det driftsåret det søkes om tilskudd for.

## **§ 8. Særskilt driftstilskudd til kvinner**

### **§ 8**

Kvinner som står alene som leder av siidaandel og som har reindrift som hovednæring, kan innvilges særskilt driftstilskudd på inntil 25 000 kroner.

Med hovednæring menes at minst 50 prosent av siidaandelsleders inntekt stammer fra avgiftspliktig salgsinntekt fra salg av kjøtt fra rein i eget merke. Kvinner som har vært

reindriftslærling året før overtakelse av siidaandelen kan innvilges tilskudd dersom minst 50 prosent av lønnsinntekten stammer fra arbeidet som lærling dette året.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

### **Kommentarer til særskilt driftstilskudd til kvinner**

Bestemmelsen gjelder kun for siidaandelsledere. Tilskuddet kan ikke gis til reinlag.

Formålet med særskilt driftstilskudd til kvinner er å støtte kvinner som står alene som leder for en siidaandel, og som har reindrift som hovednæring.

#### **Reindrift som hovednæring**

Å ha reindrift som hovednæring etter forskriftens § 8 innebærer at siidaandelslederens inntekter i hovedsak stammer fra avgiftspliktig salgsinntekt fra salg av kjøtt fra rein i eget merke. Det er samme definisjon av salgsinntekter som følger av § 3 nr. 2. Andre inntekter fra rein, for eksempel skinn, horn og duodji, holdes utenfor.

For de som har vært lærlinger skal vilkåret om hovednæring vurderes i forhold til lønn.

Statsforvalteren må gjøre en helhetlig vurdering av søkers inntektsopplysninger for å avgjøre om tilskuddet skal innvilges.

## **§ 9. Etableringstilskudd**

### **§ 9**

Person som får overdratt eller opprettet siidaandel til seg før han eller hun har fylt 35 år, kan innvilges et etableringstilskudd på inntil 120 000 kroner det første året etter overdragelsen, og inntil 100 000 kroner per år de to neste årene etter overdragelsen. Hvis siidaandelen blir opprettet eller overdratt til ektefeller eller samboere i fellesskap, kan likevel eldste ektefelle eller samboer være over 35 år på tidspunktet for overdragelsen.

Den som søker om etableringstilskudd er fritatt fra inntektskravet i § 3 nr. 2.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

### **Kommentarer til etableringstilskudd**

Bestemmelsen gjelder kun for siidaandelsledere. Tilskuddet kan ikke gis til reinlag.

Tilskudd til etablering skal støtte reindriftsutøvere under 35 år som har fått overdratt eller fått opprettet egen siidaandel.

### **Første ledd: Vilkår for etableringstilskudd**

Opprettelse av siidaandeler er regulert i reinl. § 11. Overdragelse av siidaandel kan skje blant annet ved salg, arv, gave mv., og er regulert i reinl. § 15. Det er statsforvalteren som godkjenner opprettelse og overdragelse av siidaandel. Tidspunktet for opprettelse/overdragelse av siidaandelen er den datoen som er oppført i statsforvalterens vedtak om godkjenning av opprettelsen/overdragelsen.

Kravet om at søkeren må være under 35 år gjelder tidspunktet for opprettelsen/overdragelsen av siidaandelen. Om søker fyller 35 år i løpet av de tre første årene etter opprettelsen/overdragelsen, vil han eller hun fortsatt ha rett til etableringstilskudd i år 2 og 3.

I tilfeller hvor en siidaandel overdras til ektefeller eller samboere i fellesskap, slik at det blir en felles siidaandel etter reinl. § 13, utbetales ett tilskudd.

### **Satsen for etableringstilskudd**

Etableringstilskudd kan innvilges med 120 000 kroner det første året etter opprettelsen/overdragelsen, og med 100 000 kroner de to påfølgende årene. Satsene gjelder fra tidspunkt for opprettelsen/overdragelsen, uavhengig av om det fremmes søknad om etableringstilskudd fra første året.

### **Andre ledd: Fritak fra inntektskravet i § 3 andre ledd nr. 2**

Søker kan få etableringstilskudd selv om han eller hun ikke har hatt en avgiftspliktig salgsinntekt på minst 50 000 kroner det siste kalenderåret. Unntaket gjelder kun etableringstilskudd. Søker har ikke rett til andre tilskudd dersom inntektskravet ikke er oppfylt.

## **§ 10. Produksjonspremie**

### **§ 10**

Reinlag eller leder av siidaandel kan innvilges produksjonspremie på inntil 38 prosent av avgiftspliktig salgsinntekt eksklusiv merverdiavgift av kjøtt og andre avgiftspliktige salgsinntekter fra rein tilhørende reinlaget eller siidaandelsleder det siste kalenderåret.

For øvrige reineiere i siidaandel beregnes produksjonspremien av salgsinntekter av kjøtt og andre salgsinntekter fra rein tilhørende reineierne i siidaandelen det siste kalenderåret.

Salg av livdyr, og frakt- og slaktekostnader inngår ikke som grunnlag for beregningen av produksjonspremien.

Inntekter fra rein som er slaktet eller omsatt utenfor Norge regnes ikke som avgiftspliktig salgsinntekt etter første punktum, med mindre reinen omfattes av ordningen med utenlands bearbeiding.

Det utbetales ikke produksjonspremie for avgiftspliktig salgsinntekt som overstiger 600 000 kroner per siidaandel og 1 250 000 kroner per reinlag.

For reinlagene vil årsregnskapene danne grunnlaget for beregningen av produksjonspremien.

Landbruksdirektoratet kan dispensere fra inntektsgrensen i andre ledd ved avvikling av en siidaandel, der hele flokken slaktes.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

## **Kommentarer til produksjonspremie**

Formålet med produksjonspremien er å premiere innsats, produksjon og videreforedling i næringa.

Bestemmelsen skiller på inntektene til siidaandelsleder/reinlag og inntektene til øvrige reieneiere i siidaandelen som skal inngå i beregningsgrunnlaget for produksjonspremien.

## **Beregningsgrunnlaget for produksjonspremie for siidaandelsleder og reinlag**

### **Inntektene må være avgiftpliktige og stamme fra rein**

Det er kun avgiftspliktige salgsinntekter som inngår i beregningsgrunnlaget for produksjonspremien for siidaandelsleder og reinlag. Hva som er avgiftspliktige salgsinntekter, er beskrevet i kommentaren til § 3 første ledd nr. 2.

Etter § 3 er det kun salg av reinkjøtt som skal inngå i beregningen av salgsinntekt. I beregningen av produksjonspremien inngår også salg/omsetning av andre produkter av rein, slik som for eksempel skinn, duodji av horn, skinn, bein mv.

Inntekter fra salg av egne kunstverk laget av rein er ikke avgiftspliktige, jf. merverdiavgiftsloven § 3-7 nr. 4, og inngår derfor ikke i beregningen av siidaandelsleders/reinlagets inntekter.

Andre typer inntekter som ikke stammer fra produksjon og videreforedling av rein, jf. formålet med bestemmelsen, slik som turisme, utleie av kjørrerein, utleie av husvære i reindriften eller inntekter fra jakt/fiske eller bærplukking i reinbeiteområder, inngår heller ikke i beregningsgrunnlaget for produksjonspremien. Det samme gjelder salg av livdyr, frakt- og slaktekostnader.

### Beregning av produksjonspremie for øvrige reineiere i siidaandelen

For øvrige reineiere i siidaandel beregnes produksjonspremien av salgsinntekter av kjøtt og andre salgsinntekter fra rein tilhørende reineierne i siidaandelen det siste kalenderåret. Også her legges det til grunn at det med salgsinntekter menes levering av varer mot krav på vederlag.

For øvrige reineiere i siidaandelen stilles det imidlertid ikke krav til at salgsinntektene skal være avgiftspliktige. Grunnen til at det ikke stilles slikt krav til de øvrige reineierne, er at også de reineierne som ikke omfattes av plikten til å beregne og betale merverdiavgift, skal kunne tas med i inntektsgrunnlaget.

### Produksjonspremie beregnes av netto salgsinntekt

Produksjonspremien beregnes av netto salgsinntekt, det vil si reineierens oppgjørpris eksklusiv merverdiavgift. Dette ble presisert i Prop. 77 S, punkt 7.4.3 a. Det er prisen etter fradrag for slakte- og fraktkostnader som danner grunnlaget for produksjonspremien.

### Salgsinntekten må være opparbeidet i siste kalenderår

Salgsinntekten må være opparbeidet det siste kalenderåret. Det vil si at leveringen av reinkjøtt og andre produkter av rein må ha skjedd innen 31. desember året før søknadsåret, selv om betalingen – enten dette skjer ved betaling med penger eller ved byttehandel - først finner sted året etter.

### Sats for produksjonspremie

Satsen for produksjonspremie er inntil 38 prosent av inntekten som er nevnt over.

### Reinen må være slaktet og omsatt i Norge

Inntekter fra rein som er slaktet og/eller omsatt utenfor Norge inngår ikke i beregningsgrunnlaget for produksjonspremien. Inntekter fra slik slakt/omsetning regnes ikke som avgiftspliktig salgsinntekt etter forskriften. Bestemmelsen gjelder både rein som er slaktet i Norge og omsatt i utlandet, og rein som er slaktet i utlandet.

Unntaket her er rein som omfattes av ordningen med utenlands bearbeiding. Mer om ordningen kommer frem på Landbruksdirektoratets nettsider [her](#).

### Dokumentasjon på at inntekten er opparbeidet

Statsforvalter kan be om dokumentasjon på salgsinntektene når de finner det nødvendig for å vurdere om vilkåret er oppfylt. Slik dokumentasjon bør vise hvilket produkt som er solgt/omsatt, og tidspunktet for når varen ble levert og betalt, eventuelt at selger har krav på betaling på et senere tidspunkt.

Prisen slakteriet har betalt for kjøp av rein vil komme frem av slakterrapport (rapportert til Landbruksdirektoratet etter rapporteringsforskriftens § 4 og 5) fra slakteriet. Salgsbilag kan

dokumentere salgsinntekt fra reineieres private salg av produkter av egen slaktet rein eller rein slaktet av slakteri (returrein).

For øvrige reineiere som ikke er avgiftspliktige må siidaandelsleder kunne sannsynliggjøre overfor statsforvalter at salgsinntekter stammer fra salg og at prisen som er oppgitt er riktig.

### **Dispensasjonsadgang**

Når en siidaandel avvikles, og hele reinflokken slaktes, kan Landbruksdirektoratet avgjøre at det skal utbetales tilskudd også for salgsinntekt som overstiger den grensen som er fastsatt i femte ledd.

En siidaandel anses avviklet når den er oppløst uten at ansvaret er overført til en annen. Dette følger av reinl. § 16 første ledd. I tillegg er det et vilkår etter denne forskriften at hele reinflokken i siidaandelen er slaktet, det vil si både rein som tilhører siidaandelsleder og andre medlemmers rein.

Melding om avvikling skal sendes til statsforvalteren, jf. reinl. § 16 tredje ledd.

## **§ 11. Kalveslaktetilskudd**

### **§ 11**

Tamreinlag eller leder av siidaandel kan innvilges kalveslaktetilskudd på inntil 500 kroner per kalv som er slaktet og innrapportert i henhold til forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning. Slaktingen må være utført ved slakteri som har tatt i bruk optisk lengdemåling av reinslakt.

Tilskuddet kan innvilges for kalver slaktet i perioden 15. august–31. mars.

Kalveslaktetilskuddet kan også innvilges for kasserte kalver og kalver som tapes som følge av radioaktivitetstiltak.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

### **Kommentarer til kalveslaktetilskudd**

#### **Første ledd: Vilkår for kalveslaktetilskudd**

Formålet med kalveslaktetilskuddet er å stimulere til at en større del av kjøttproduksjonen er basert på kalv, noe som er ressursøkonomisk gunstig. Uttak av kalv demper presset på vinterbeite

og reduserer tapene i løpet av vinteren. Et større uttak av kalv medvirker også til økt produktivitet fordi tilveksten på kalv er større enn tilveksten på større dyr.

Kalveslaktetilskudd gis for de kalvene som er slaktet i siidaandelen/reinlaget.

### Kalven må være slaktet av godkjent slakteri og innrapportert

Kalveslaktetilskudd gis bare for kalver som er slaktet av godkjent slakteri og innrapportert til Landbruksdirektoratet. Liste over godkjente reinslakterier finnes på [Mattilsynets nettsider](#).

Slakteriene må oppfylle krav til rapportering i [rapporteringsforskriften](#) §§ 4 og 5.

### Kalven må være klassifisert ved optisk lengdemåling

Tilskuddet innvilges kun når både slaktning og klassifisering er utført ved slakteri som har tatt i bruk det nye systemet med optisk lengdemåling av reinslakt.

### Tredje ledd: Tilskudd til kasserte og tapte kalver

Enkelte ganger er kalven i så dårlig forfatning ved slakt, at den blir kassert – det vil si at reineier ikke får noe pris fra slakteriet for kalven. Det gis kalveslaktetilskudd også for slike kalver, fordi tilskuddet stimulerer reneiere å slakte ut dårlige kalver i stedet for å beholde dem gjennom vinteren, slik at presset på beitene økes.

Tidligere har det vært noe tvil om når kalven kan anses for å være «kassert». Avtalepartene ble enige om at begrepet «kassert kalv» i forskriften omfatter alle kalv som blir kassert av Mattilsynet på slakteriene, jf. punkt 3.2.2 i reindriftsavtalen for 2021/2022.

Det ytes kalveslaktetilskudd også for kalver som tapes som følge av radioaktivitet.

## § 12. Simleslaktetilskudd

### § 12

For tilskuddsåret 2022 - 2023 kan reinlag eller leder av siidaandel innvilges simleslaktetilskudd på inntil 500 kroner per simlerein med alder over to år som er slaktet og innrapportert i henhold til [forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning](#). Det innvilges kun tilskudd for simler som er klassifisert ved optisk lengdemåling.

Tilskuddet kan innvilges for simler slaktet i perioden 15. august 2022–31. mars 2023.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

## **Kommentarer til simleslaktetilskudd**

Avtalepartene ble enige om å opprette en ny ordning med simleslaktetilskudd for tilskuddsåret 2022/2023. Ordningen har som formål å stimulere til uttak av eldre simler for å oppnå høyere produksjon og redusere risikoen for skrantesjuka/Chronic Wasting Disease (CWD). Satsen for simleslaktetilskuddet er 500 kroner per simle eldre enn to år.

Det stilles samme vilkår for simleslaktetilskudd med hensyn til rapportering, klassifisering og slakteperiode som for kalveslaktetilskudd i § 11.

## **§ 13. Ektefelle-/samboertillegg**

### **§ 13**

Der begge ektefeller/samboere utøver aktiv reindrift i samme siidaandel, og begge står som leder av siidaandelen, kan siidaandelen innvilges et ekstra driftstilskudd på inntil 30 000 kroner. Det er ikke et vilkår at begge ektefellene/samboerne har eget merke.

Ektefelle-/samboertillegg kan ikke innvilges dersom en av ektefellene/samboerne ved siste ligningsoppgjør hadde en personinntekt utenfor reindriften på mer enn 250 000 kroner. Godtgjørelse for verv i reindriftnæringen regnes i denne sammenheng som inntekt fra reindriften.

Det er et vilkår at begge ektefellene/samboerne eier rein i samme siidaandel. I driftsåret ekteskapet/samboerskapet er inngått, kan statsforvalteren dispensere fra dette kravet.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

## **Kommentarer til ektefelle-/samboertillegg**

Bestemmelsen gjelder kun for siidaandelsledere. Tilskuddet kan ikke gis til reinlag.

Formålet med ektefelle- og samboertillegget er å støtte den familiebaserte reindriften.

Å legge til rette for en familiebasert reindrift er i tråd med de reindriftpolitiske føringene, jf. Meld. St. 32 kapittel 6.

Krav om inntektsbegrensning på 250 000 kroner for hver av ektefeller/samboere sikrer at begge utøver aktiv reindrift, og ikke jobber fulltid et annet sted med reindrift som ren hobbyvirksomhet.



## **Første ledd: Krav til utøvelse av aktiv reindrift**

### **Ektefeller/samboere må utøve aktiv reindrift i samme siidaandel**

Begrepet «utøve aktiv reindrift i samme siidaandel» betyr at siidaandelsleder og ektefelle/samboer må ha tilknytning til driften i den siidaandelen som søker om tilskudd. Det er kun siidaandeler der begge ektefeller/samboere står registrert som ledere av siidaandelen, som kan få ektefelle-/samboertillegg.

Reindriften må utøves i «samme siidaandel». Søker kan ikke være leder av en siidaandel, samtidig som han eller hun er engasjert som dreng i en annen siidaandel gjennom hele driftsåret.

### **Ektefelle/samboer trenger ikke å ha eget merke**

Det er ikke et krav om at ektefelle/samboer har eget merke. Hvis begge har eget merke og eventuelt rein, er det likevel et krav om at begge eier rein i samme siidaandel, jf. § 13 tredje ledd.

## **Andre ledd: Begrensning i inntekt**

Hvis en av ektefellene/samboerne har personinntekt utenfor reindriften på mer enn 250 000 kroner i sist mottatte skatte/ligningsoppgjør, er ikke vilkåret for å få tilskuddet til stede. Med siste ligningsoppgjør menes det som foreligger på søknadstidspunktet.

Godtgjørelse for verv i reindriftnæringen regnes her som inntekt i reindriften, og holdes utenfor denne beregningen.

Eksempler på verv i reindriftnæringen:

- medlem av Reindriftsstyret/Reindriften's Utviklingsfond
- medlem i Merkenemnda
- medlem i Klagenemnda for merkesaker
- medlem i distriktsstyret
- medlem i rovviltnemnd eller rådgivende kontaktutvalg for rovviltsaker i fylket/landet
- medlem i styret i NRL
- medlem i Det Faste Utvalget (konvensjonen mellom Norge og Sverige)
- medlem i forhandlingsutvalg/faggruppe for ny reinbeitekonvensjon mellom Norge og Sverige
- medlem i Samerettsutvalget

Statsforvalteren kan gi nærmere veiledning om hvilke godtgjørelser som skal regnes som inntekt fra reindriften.

### **Tredje ledd: Krav om å eie rein i samme siidaandel**

For å kunne få ektefelle-/samboertillegg må begge ektefellene/samboerne eie rein i samme siidaandel. Dette gjelder kun hvis begge ektefeller/samboere har rein i eget merke. Etter at ordningen ble endret til å utelukkende gjelde ektefeller/samboere som begge er leder av samme siidaandel, vil vilkåret automatisk være oppfylt, da det ikke er lov å eie rein i flere enn en siidaandel, jf. reinl. § 10 tredje ledd.

### **Dispensasjonsadgang**

I driftsåret ekteskapet/samboerskapet er inngått kan statsforvalteren dispensere fra kravet om å eie rein i samme siidaandel.

Tidspunkt for når et samboerskap anses å være inngått fremkommer av reinl. § 13. Etter bestemmelsens tredje ledd anses to ugifte personer som lever sammen for å være samboere dersom de:

1. har eller har hatt felles barn,
2. tidligere har vært gift med hverandre, eller
3. har levd sammen i ekteskapslignende forhold i to år.

Det kreves ofte at overføring av reinmerke godkjennes av merkenemnda før reinen kan flyttes over til den felles siidaandelen. Reinen overføres dessuten vanligvis etter at driftsåret er avsluttet, altså etter 1. april. Det kan derfor være urimelig i slike situasjoner å kreve at reinen overføres samtidig som ekteskapet/samboerskapet inngås.

Statsforvalteren må vurdere om det skal innhentes dokumentasjon som kan bekrefte opplysningene, og hva slags dokumentasjon som eventuelt skal innhentes fra søker. Slik dokumentasjon kan være bekreftelse fra folkeregisteret på ekteskap/felles adresse og det siste skatteoppgjøret.

## **§ 14. Opplysningsplikt og kontroll**

### **§ 14**

Mottakere av tilskudd etter denne forskriften plikter å gi alle opplysninger som reindriftsmyndighetene finner nødvendig for å kunne forvalte tilskuddordningene, eller for å kunne oppfylle reindriftsavtalen.

Reindriftsmyndighetene fører tilsyn med at utbetalinger av tilskudd er riktige, og har adgang til all bokføring, korrespondanse og opptegnelser som vedkommer tilskuddet. For virksomheter som er pålagt revisjonsplikt kan reindriftsmyndighetene kreve revidert regnskap over utgiftene.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

## **Kommentarer til opplysningsplikt og kontroll**

Etter forskriften § 14 første ledd har tilskuddsmottakere, både reelle og potensielle, en plikt til å gi reindriftsmyndighetene (statsforvalteren, Landbruksdirektoratet og Landbruks- og matdepartementet) de opplysningene som myndigheten ber om i forbindelse med sin forvaltning av ordningen. Bestemmelsen skal forstås slik at reindriftsmyndighetene bare kan kreve opplysninger som er relevante for saksbehandlingen.

Reindriftsmyndighetene vil normalt be tilskuddsmottaker om å fremskaffe opplysninger og dokumentasjon, for å bidra til å opplyse egen sak. Dersom tilskuddsmottaker ikke gir de opplysningene som etterspørres, må reindriftsmyndighetene avgjøre saken ut fra de opplysningene og den dokumentasjonen som er tilgjengelig.

## **§ 15. Retting av feilutbetalinger**

### **§ 15**

Reindriftsmyndighetene kan rette feil i utbetalt tilskudd, enten ved etterbetaling eller krav om tilbakebetaling av tilskudd fra tilskuddsmottaker.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

## **Kommentarer til retting av feilutbetalinger**

Bestemmelsen presiserer at reindriftsmyndighetene (statsforvalteren, Landbruksdirektoratet og Landbruks- og matdepartementet) kan rette feil utbetalt tilskudd. Reindriftsmyndigheten kan i slike tilfeller enten kreve tilbake tilskudd som er utbetalt for mye, eller etterbetale tilskudd som er utbetalt for lite.

Bestemmelsen gjelder både tilfeller hvor den faktiske utbetalingen ikke samsvarer med det tilskuddsbeløpet som er oppgitt i vedtak, og tilfeller hvor utbetalingsvedtaket senere viser seg å bygge på feile opplysninger, som har ført til en feilutbetaling.

Tilskudd som er utbetalt med et for lite beløp rettes ved at reindriftsmyndighetene etterbetaler det manglende beløpet til tilskuddsmottaker. Tilskuddsmottaker vil få en orientering fra reindriftsmyndighetene når dette er gjort.

For mye utbetalt tilskudd kan kreves tilbake fra tilskuddsmottaker hvis reindriftsmyndighetene etter en konkret vurdering finner det rimelig. I en slik vurdering vil hensynet til at tilskuddet er utbetalt veies mot hensynet til at beløpet skal korrigeres. Hvis tilskuddsmottaker skjønnte eller burde ha skjønnt at utbetalingen var feil, skal det mye til for at tilskuddet ikke kreves tilbake.

I tilfeller hvor det opprinnelige utbetalingsvedtaket bygger på feile opplysninger, må reindriftsmyndigheten endre det først. Tilskuddsmottaker vil da motta et vedtak om omgjøring sammen med kravet om tilbakebetaling.

## **§ 16. Avkortning mv.**

### **§ 16**

Dersom tilskuddsmottaker uaktsomt eller forsettlig har gitt feil eller mangelfulle opplysninger i søknaden som har eller ville ha dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet, kan hele eller deler av tilskuddet avkortes.

Dersom tilskuddsmottaker uaktsomt eller forsettlig driver eller har drevet sin virksomhet i strid med lover og forskrifter for reindriftsnæringen, kan hele eller deler av tilskuddet holdes tilbake inntil forholdet er rettet. Er det ved overtredelsen av slikt regelverk utvist grov uaktsomhet eller forsett, kan hele eller deler av tilskuddet avkortes.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

## **Kommentarer til bestemmelsen**

### **Generelt om avkortning**

Avkortning innebærer at reindriftsmyndighetene foretar en reduksjon i tilskuddet som søker i utgangspunktet oppfyllte vilkårene for å motta.

Et overordnet mål med bestemmelse om avkortning er å skjerpe søkerens aktsomhet ved utfyllingen av søknaden. Avkortning har ikke er pønalt formål og anses derfor ikke som straff.

Søkere som selv melder fra til statsforvalteren om at han eller hun har gitt feile opplysninger, vil som hovedregel ikke får avkortet tilskuddsbeløpet.

### **Første ledd: Avkortning ved feilopplysninger i søknaden**

Etter § 16 første ledd kan tilskuddet avkortes hvis den som har rett på tilskuddet uaktsomt eller forsettlig har gitt feile eller mangelfulle opplysninger i søknaden, og disse opplysningene har eller ville ført til at tilskuddet ble utbetalt med for høyt beløp.

En uriktig opplysning (feilopplysning) foreligger når det som er ført opp i søknaden ikke er i samsvar med de faktiske forhold.

Feilopplysningen må i tillegg ha eller kunne ha gitt mer tilskudd enn tilskuddsmottaker har rett på.

#### **Tilskuddsmottaker må ha handlet uaktsomt eller forsettlig**

Tilskuddsmottaker må ha gitt feilopplysningene «uaktsomt eller forsettlig». Dette innebærer at det ikke kan avkortes i tilskuddet hvis feilopplysningene ble gitt i aktsom god tro, det vil si der han eller hun ikke forsto eller burde forstått at opplysningene i søknaden var feil.

Forsett beskriver den skyldformen som foreligger når det bevisst eller med vilje gis feil opplysninger. Uaktsomhet er en form for skyld som innebærer at man har opptrådt i strid med det en alminnelig fornuftig person ville ha gjort i en tilsvarende situasjon.

Siidaandelsleder eller reinlaget er den som er nærmest til å kjenne til de forholdene det spørres etter i søknadsskjemaet og i forbindelse med søknadsbehandlingen, og som regel vet eller bør han/hun vite om opplysningene som gis er riktige eller ikke. Hvis vedkommende har problemer med å forstå hva det spørres etter i søknadsskjemaet, bør han eller hun kontakte statsforvalteren for å avklare dette i god tid før fristen.

#### **Avkortningens størrelse**

Reindriftsmyndighetene kan avkorte «hele eller deler av tilskuddet». Etter forvaltningspraksis avkortes tilskuddsbeløpet med et beløp tilsvarende økningen i tilskudd feilopplysningen ville ført til.

### **Andre ledd første punktum: Tilbakehold av tilskudd ved brudd på regelverk for reindriften**

Bestemmelsen gjelder tilfeller der tilskuddsmottaker driver eller har drevet sin virksomhet i strid med lover eller forskrifter for reindriftnæringen. Slikt regelverk vil typisk være reindriftsloven med tilhørende forskrifter, andre forskrifter om tilskudd etter reindriftsavtalen, og dyrevelferdsloven med tilhørende forskrift. Formålet er å hindre at ulovlig virksomhet støttes.

Bestemmelsen får anvendelse når myndighetene som forvalter det aktuelle regelverket har fattet et vedtak der det er konstatert at vedkommende har brutt dette regelverket ved uaktsomhet eller forsett. I slike tilfeller kan reindriftsmyndighetene holde tilbake tilskuddet til siidaandeler og reinlag inntil forholdet er rettet.

Når vedkommende har rettet opp forholdet og innrettet sin drift slik at den er blitt lovlig, kan reindriftsmyndighetene ikke lenger holde tilskuddet tilbake. Tilskuddet blir utbetalt så snart reindriftsmyndighetene får opplysninger om at forholdet er rettet.

### **Andre ledd andre punktum: Avkortning av tilskudd ved grove brudd på regelverk for reindriften**

Bestemmelsen er forbeholdt de grovere tilfeller av regelverksbrudd. Når myndigheten for det aktuelle regelverket har konstatert at vedkommende har brutt regelverket ved grov uaktsomhet eller forsett, kan det avkortes i tilskuddet til siidaandeler og reinlag selv om det ulovlige forholdet har blitt rettet.

## **§ 17. Innkreving av tilbakebetalings- og avkortingsbeløp**

### **§ 17**

Reindriftsmyndighetene kan kreve tilbakebetalt differansen mellom utbetalt beløp og berettiget tilskudd som følge av vedtak om tilbakebetaling etter § 15 eller avkortning etter § 16. Differansen kan også motregnes i senere tilskuddsutbetalinger.

Krav fra reindriftsmyndighetene kan motregnes i tilskuddsutbetalinger til tilskuddsmottakeren.

Dersom tilskuddsmottakeren ikke var i aktsom god tro om utbetalingen, kan reindriftsmyndighetene kreve renter fra det tidspunkt kravet om tilbakebetaling er kommet fram til mottaker. Ved grov uaktsomhet eller forsett kan reindriftsmyndighetene kreve renter fra tidspunktet da det urettmessige tilskuddet ble utbetalt. Rentefoten skal settes lik den rentefot som til enhver tid er fastsatt av Finansdepartementet i medhold av § 3 i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

### **Kommentarer til innkreving av tilbakebetalings- eller avkortingsbeløp**

Bestemmelsen gir regler for innkrevingen av tilskudd når det er fattet vedtak om tilbakekreving og/eller avkortning i henhold til §§ 15 og 16.

Når statsforvalteren har fattet vedtak om at avkortingsbeløpet og/eller det feilutbetalte tilskuddet skal kreves tilbake, kan kravet motregnes i senere utbetalinger av tilskudd til siidaandeler og reinlag, eller i andre tilskuddsutbetalinger som tilskuddsmottaker har krav på.

Etter andre ledd i bestemmelsen kan også andre krav som reindriftsmyndighetene måtte ha mot siidaandelsledere og reinlag motregnes i retten til tilskudd etter denne forskriften.

Det er Statsforvalter og/eller Landbruksdirektoratet som vurderer om beløpet skal kreves tilbake ved bruk av motregning. Tilskuddsmottaker vil i slike tilfeller få skriftlig beksjed om at hele eller deler av beløpet blir motregnet i tilskuddsmottakers krav på tilskudd.

Hvis det ikke erklæres motregning for hele tilbakebetalingskravet, vil tilskuddsmottaker få tilsendt en faktura som skal benyttes ved tilbakebetalingen.

## **Renter**

I § 17 tredje ledd er det åpnet for at det kan ilegges renter ved krav om tilbakebetaling.

Det ilegges ikke renter hvis tilskuddsmottaker var i aktsom god tro om utbetalingen, dvs. der han eller hun ikke forsto eller burde forstått at utbetalingen var feil.

Hvis tilskuddsmottakeren forsto eller burde forstått at utbetalingen var feil, kan renter ilegges fra det tidspunktet han eller hun mottok kravet om tilbakebetaling i sin postkasse eller mailboks. I denne vurderingen legges det vekt på hva en alminnelig aktsom person i samme stilling og situasjon forsto eller burde forstått.

Hvis tilskuddsmottaker har utvist grov uaktsomhet eller forsett i forbindelse med søknaden eller utbetalingen, kan renter ilegges fra det tidspunktet tilskuddet ble utbetalt. Tilskuddsmottaker har utvist grov uaktsomhet når han eller hun har handlet sterkt bebreidende; det dreier seg om et markert avvik fra alminnelig handlemåte for en alminnelig aktsom person i samme stilling og situasjon. Hvis tilskuddsmottaker har handlet bevisst eller med vilje, foreligger forsett.

Krav om renter etter § 17 tredje ledd fastsettes av Landbruksdirektoratet.

Størrelsen på renten fastsettes i henhold til lov om renter ved forsinket betaling § 3.

## **§ 18. Adminstrasjon, klage og dispensasjon**

### **§ 18**

Statsforvalteren fatter vedtak om tilskudd. Statsforvalterens vedtak kan påklages til Landbruksdirektoratet etter lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

Landbruksdirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra forskriftens bestemmelser.

Vedtaket fattet av Landbruksdirektoratet i henhold til denne forskriften kan påklages til Landbruks- og matdepartementet etter lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

## **Kommentarer til administrasjon, klage og dispensasjon**

### **Første ledd: Statsforvalterens vedtak**

Statsforvalteren er første instans i saker om tilskudd til siidaandeler og reinlag, med unntak av to tilfeller:

- dispensasjon fra inntektsgrensen etter § 10 fjerde ledd
- dispensasjon fra andre bestemmelser i forskriften, bortsett fra søknadsfrist, jf. § 18 andre ledd.

Statsforvalterens vedtak kan påklages til Landbruksdirektoratet. Etter forvaltningsloven § 32 første ledd bokstav a skal klagen fremsettes for det forvaltningsorganet som har fattet vedtaket, det vil si statsforvalteren. Statsforvalteren skal vurdere klagen først. Hvis statsforvalteren tar klagen til følge og endrer vedtak i favør av søkeren, stopper saken der. Hvis statsforvalteren velger å opprettholde sitt vedtak, blir klagen oversendt til Landbruksdirektoratet, som treffer endelig vedtak i saken, jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd.

### **Andre ledd: Dispensasjon fra forskriftens bestemmelser**

Hvis siidaandelen eller reinlaget ikke oppfyller vilkårene for å motta tilskudd, kan det vurderes dispensasjon etter forskriftens § 18 andre ledd.

Dispensasjon kan bare gis i særlige tilfeller og kun for ett tilskuddsår om gangen. Landbruks- og matdepartementet har oppstilt noen vurderingsmomenter som skal brukes i vurderingen om dispensasjon skal innvilges eller ikke. Vurderingsmomentene er:

- forhold som anføres til grunn for dispensasjonen ligger utenfor siidaandelslederens/reinlagets kontroll, og
- manglende tilskudd vil vanskeliggjøre videre drift av siidaandelen, og
- dispensasjon ikke vil gå ut over formålet med forskriften. I det ligger at det ikke kan gis dispensasjon fra enkelte krav, for eksempel fra kravet om levering av melding om reindrift, definisjoner eller fastsatte tilskuddssatser. Dispensasjon fra krav som er satt av hensyn til bærekraftig reindrift (for eksempel reintall) vil måtte gis etter en strengere vurdering enn



dispensasjon fra andre bestemmelser i forskriften (for eksempel minsteinntekt i tilfeller der slakting har vært umulig på grunn av forhold som ikke ligger på siidaandelslederens side)

Dispensasjonsbestemmelsen praktiseres strengt, og det skal mye til for at dispensasjon innvilges. Selv om det foreligger et «særlig tilfelle», kan sakens forhold til forskriftens formål tilsi at dispensasjon ikke bør innvilges i den konkrete saken.

De aller fleste forhold som angår siidaandelens drift, slik som siidaandelens reintall, slakting, gjeting osv. anses som hovedregel for å være innenfor siidaandelslederens/reinlagets kontroll. Avtalepartene har uttalt at klimatiske forhold (generelt vanskelige driftsforhold mv.) i utgangspunktet ikke omfattes av dispensasjonsadgangen. Akutte uforutsette hendelser som drukning, snøskred, akutt sykdomsutbrudd og lignende anses å ligge utenfor siidaandelslederens/reinlagets kontroll.

## **§ 19. Ikrafttredelse**

### **§ 19**

Forskriften trer i kraft 1. juli 2019. Samtidig oppheves forskrift 19. juni 2012 nr. 592 om tilskudd til siidaandeler og reinlag.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag](#) (Lovdata)

### **Kommentarer til bestemmelsen**

Ingen kommentarer.